

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-858/18-M

Název	Základní škola a Mateřská škola Hrabová, okres Šumperk, příspěvková organizace
Sídlo	Hrabová 52, 789 01 Zábřeh
E-mail	skola.hrabova@atlas.cz
IČ	75 029 405
Identifikátor	600 148 009
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Vondálová
Zřizovatel	obec Hrabová
Místo inspekční činnosti	Hrabová 52, 789 01 Zábřeh Hrabová 139, 789 01 Zábřeh
Termín inspekční činnosti	11., 14. a 15. 6. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání, základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Hrabová, okres Šumperk, příspěvková organizace (dále škola, subjekt) je právnickou osobou, která vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD), školní jídelny (dále ŠJ) a školní jídelny-výdejny (dále ŠJV). Provoz všech součástí je zajišťován ve dvou budovách.

V jednotřídní mateřské škole bylo ke dni inspekce zapsáno 28 dětí. Ve věkově smíšené třídě se vzdělávalo sedm dětí před nástupem k povinné školní docházce, z nich bylo jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) a zároveň mělo odklad povinné školní docházky. Provoz MŠ probíhá od 6.30 do 16.00 hodin, úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 200 Kč měsíčně.

Trojtřídní základní škola poskytuje vzdělávání žákům 1. až 5. ročníku, jednu třídu tvoří žáci 1. ročníku, druhou třídu žáci 2. a 3. ročníku, ve třetí třídě se vzdělávají žáci 4. a 5. ročníku. Ve školním roce 2017/2018 je zde aktuálně vzděláváno 42 žáků, dalších 15 žáků v rámci individuálního vzdělávání. K termínu inspekční činnosti škola evidovala 6 žáků se SVP, z toho 2 žáci jsou vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP).

K realizaci zájmového vzdělávání slouží pro 42 zapsaných účastníků dvě oddělení ŠD. Vychovatelky podle typu aktivit účelně využívají i další učebny a zázemí školy, především školní zahradu a venkovní prostory v přilehlém okolí. Ranní provoz je zajištěn v době od 6.45 do 7.45 hodin, odpolední provoz navazuje na 4., popřípadě 5. vyučovací hodinu a končí v 16.00 (ve středu pro členy kroužku Zálesák v 17.00) hodin. Úplata za zájmové vzdělávání není vybírána.

Organizace školního stravování je zajišťována formou provozu vlastní ŠJ a ŠVJ, po celou dobu pobytu dětí v MŠ je zabezpečen pitný režim. Informace o škole jsou publikovány prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy, průběžně aktualizovaných webových stránek (www.skolahrabova.cz) nebo různých informačních materiálů a tiskovin.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy sestavila na základě pravidelně realizovaného dotazníkového šetření Mapa školy jasnou a reálnou koncepci rozvoje subjektu, jejíž naplňování je průběžně vyhodnocováno. Stěžejním cílem je poskytování kvalitního vzdělávání vedoucího k rozvoji všech klíčových kompetencí, ale také podpora etické výchovy a budování pozitivního klimatu školy se vstřícným přístupem k dětem, žákům a jejich zákonným zástupcům. Na koncepci navazují roční plány činnosti školy, v nichž jsou jednotlivé cíle průběžně konkretizovány a následně vyhodnocovány prostřednictvím evaluačních dokumentů, výročních zpráv apod. Vzdělávací cíle a strategie jsou obsaženy ve školních vzdělávacích programech (dále ŠVP) pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání, důraz je kladen na všeobecný rozvoj osobnosti dětí a žáků, rozvoj zdravého životního stylu, podporu environmentální a etické výchovy. Zdravý vývoj dětí a žáků je podporován zejména začleněním problematiky výchovy ke zdraví do výuky, organizováním sportovních aktivit a akcí zaměřených na zdravý životní styl. K vytváření správných stravovacích návyků žáků přispívá zapojení školy do projektů Ovoce do škol a Mléko do škol.

Organizační struktura je vytvořena vzhledem k velikosti a činností subjektu účelně, vychází z jasně nastavených vnitřních pravidel. Vzdělávací proces ve škole a organizace akcí školy jsou řízeny operativně. Vzájemná informovanost všech účastníků vzdělávacího procesu je postavena především na každodenním úzkém kontaktu nebo mailové komunikaci. Ředitelka vede školu s velkou mírou osobní zainteresovanosti v oblasti provozních,

materiálních, pracovních, personálních i organizačních záležitostí, účelně využívá nástroje ke zlepšování celkového klimatu školy, podporuje atmosféru spolupráce mezi pedagogy, dětmi, žáky i jejich zákonnými zástupci. Řídí a kontroluje pedagogické procesy na úrovni ZŠ, MŠ i ŠD v souladu s požadavky všech ŠVP a koncepcí rozvoje školy. Ponechala si i kompetence pro vedení MŠ, jejíž práci sleduje prostřednictvím společných jednání s učitelkami, kratšími orientačními a hospitačními vstupy do průběhu vzdělávání i cílenými hospitacemi, které však nejsou systematicky vyhodnocovány. Také zpětná vazba vyučujícím ZŠ je poskytována spíše neformální cestou, výsledky hospitační činnosti včetně návrhů na zlepšení nejsou zobecňovány na jednání pedagogické rady.

Pedagogická rada slučuje pedagogy všech součástí subjektu. Jsou zde projednávány organizační záležitosti k zajištění plynulého chodu školy, informace o aktuálních legislativních změnách, informace o výsledcích vzdělávání jednotlivých žáků a v menší míře také využívání vhodných pedagogických postupů nebo předávání poznatků ze vzdělávání pedagogů. I přes nastavený řídicí a kontrolní systém školy se však v praxi nepodařilo plně eliminovat některé nedostatky především v činnosti MŠ. Rada z nich přetrvává již od minulé inspekční činnosti realizované ve školním roce 2011/2012, a to zejména v oblasti uplatňování moderních metod a forem předškolního vzdělávání, malé míře cílené diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu dle aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb dětí nebo nedostatečného využívání průběžných evaluačních mechanismů. Tato rizika souvisí rovněž s nesystémovostí a nedůsledností při vyhodnocování poznatků z hospitační činnosti.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle všech ŠVP. Vzdělávání žáků zajišťovaly kromě ředitelky školy další tři učitelky. Pedagogický sbor doplňují tři asistentky pedagoga, které působí jak v ZŠ, tak v MŠ i ŠD. Vyučující ZŠ mezi sebou úzce spolupracují, dochází k aktivní výměně zkušeností získaných během jejich dalšího vzdělávání, inspirace pro zkvalitňování vzdělávacího procesu si vyměňují i během vzájemných hospitací. Začínající učitelce ZŠ je podpora poskytována prostřednictvím uvádějící učitelky i aktivní spoluprací s ostatními pedagogy a ředitelkou školy. Uplynulé období bylo v MŠ provázeno personálními změnami. Aktuálně je předškolní vzdělávání zajištěno dvěma kvalifikovanými učitelkami a jednou asistentkou pedagoga. Jedna z učitelek působí v MŠ dlouhodobě, druhá prvním rokem. Pedagogický sbor MŠ se v současné době stabilizuje, vzájemná součinnost pedagogických pracovníků při plánování, průběhu i vyhodnocování pedagogického procesu se teprve rozvíjí.

Vedení školy se daří cíleně podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), které probíhá plánovitě a systematicky, zohledňuje studijní zájmy pedagogů i potřeby školy. V posledních letech bylo DVPP zaměřeno zejména na rozvoj funkčních gramotností žáků, využívání moderních metod výuky, prevenci projevů rizikového chování i podporu rozvoje komunikativních kompetencí vyučujících v anglickém jazyce. Učitelky MŠ měly možnost absolvovat stáže v mateřských školách v regionu a absolvovat dle potřeb školy i vlastního zájmu vzdělávací akce, v nichž převažovaly semináře se zaměřením na aktuální otázky současného předškolního vzdělávání, jako např. specifika vzdělávání dětí mladších tří let, děti se SVP, vzdělávání environmentální a polytechnické nebo čtenářskou pregramotnost.

Pro zajištění výchovy a vzdělávání dětí a žáků má škola vhodné prostorové a materiální podmínky. Snaha o kvalitní materiální zázemí patří k prioritám školy a je odrazem i velmi dobré spolupráce se zřizovatelem školy, který zajistil provedení řady zásadních rekonstrukcí a oprav školních budov, což výrazně přispělo k modernizaci vybavení a zlepšení psychohygienických podmínek vzdělávání v MŠ i ZŠ. K realizaci ŠVP má ZŠ z hlediska

počtu učeben, funkčnosti jejich vybavení, didaktických pomůcek, učebnic, audiovizuální a výpočetní techniky a dostupnosti internetu příznivé podmínky. Zejména k výuce přírodovědných a výchovných předmětů, ale i pro činnost ŠD nebo jako místo pro setkávání se zákonnými zástupci dětí a žáků slouží venkovní EVVO učebna (environmentální vzdělávání, výchova a osvěta) na zahradě MŠ. Pro pohybové aktivity škola využívá místní sokolovnu, fotbalové hřiště i dětské hřiště. Přestože je budova MŠ po rekonstrukci (roky 2011 - 2012), v současné době je ve spolupráci se zřizovatelem dokončována přístavba další třídy pro 16 nejmladších dětí, čímž škola reagovala na nedostačující kapacitu MŠ a zvýšený zájem ze strany rodičovské veřejnosti o umístění dětí v MŠ. Třída je připravena k otevření od začátku školního roku 2018/2019. Zázemí pro výchovu a vzdělávání dětí je postupně inovováno, doplňovány jsou hračky a didaktický materiál.

Náležitá pozornost je věnována zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků, kteří jsou na začátku i v průběhu školního roku poučováni o bezpečném chování, možných rizicích ohrožení zdraví při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Vedení školy vyhodnocuje možná bezpečnostní rizika prostřednictvím odborně způsobilé osoby i vlastní kontrolní činnosti. Případná rizika byla ve sledovaném období odstraňována a byla přijímání opatření k jejich eliminaci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vyučující v ZŠ promýšlely a připravovaly výuku v souladu s výstupy ŠVP pro základní vzdělávání a s přihlédnutím ke specifickým vzdělávání žáků ve třídách se spojenými ročníky. Po metodické stránce byly vyučovací hodiny dobře vedeny, účelně probíhalo střídání frontální výuky se samostatnou prací žáků nebo prací ve dvojicích či skupinách, což přispívalo k rozvoji sociálních a personálních kompetencí žáků. Při zadávání úkolů učitelky respektovaly zásadu přiměřenosti, pracovní tempo přizpůsobily schopnostem žáků. Potřebnou individuální péči věnovaly všem žákům, u kterých se projevil problém se splněním úkolu, účelně byla využita podpora asistentek pedagoga. Třídní učitelka třídy spojeného 2. a 3. ročníku efektivně řídila celý vzdělávací proces za účinné podpory dvou asistentek pedagoga, zaměřila se na rovnoměrné rozvržení činností mezi oba ročníky. Asistentky pedagoga se v průběhu sledované výuky věnovaly i jiným žákům ve třídě a zdařile podporovaly nejen žáky se SVP v procvičování učiva, v aktivizaci, v udržení pozornosti, poskytovaly žákům pomoc se zápisy a s pomůckami. Tento způsob vedení výuky umožnil časté zařazování metod činnostního učení žáků, pestřejší střídání vhodných činností i intenzivní individuální přístup ke všem žákům, kteří jej potřebovali. Byla podporována sebedůvěra žáků, samostatnost a iniciativa. V části sledovaných vyučovacích hodiny byly cíleně uplatňovány mezipředmětové vztahy, vzdělávací obsah byl doplňován zajímavostmi z reálného života. Výuka byla doplňována prací s pracovními listy, chybělo však častější využití didaktické techniky jako nástroje k usnadnění pochopení učiva, rozvoje představivosti nebo k opakování a upevnování učiva.

Při výuce matematiky je dlouhodobě úspěšně uplatňována Hejného metoda, v českém jazyce genetická metoda čtení. Nejen v těchto vyučovacích hodinách byla patrná snaha vyučujících nepředkládat žákům hotové informace, dařilo se jim prostřednictvím otázek přecházet do řízeného rozhovoru. Žáci byli vedeni k vlastnímu vyjádření a hledání řešení, systematicky byla rozvíjena kompetence k řešení problémů. Výuka anglického jazyka rozvíjela receptivní i produktivní složky dovedností žáků. Účelné zařazování aktivizujících metod žáky motivovalo, přiměřená pozornost byla věnována mluvenému i psanému slovu, důraz byl kladen na rozšiřování slovní zásoby a osvojení správné výslovnosti, k čemuž v aktuálním školním roce přispěl i aktivní spolupráce s rodilým mluvčím.

Sledovaná výuka dvou tříd ve vzdělávacím předmětu prvouka probíhala částečně mimo učebnu. Učitelky vhodně využily poznatků ze semináře věnovaného questingu („hledačka“). Žáci v několika skupinách plnili tematické úkoly vedoucí k vyluštění tajenky. Efektivitu vzdělávání zvyšovala účinná vstupní i průběžná motivace, řešení problémových úloh, uplatňování mezipředmětových vztahů a dříve získaných znalostí a zkušeností. Využívání kooperativních technik učení rozvíjelo u žáků sociální kompetence, schopnost diskutovat, vnímat a vyhodnocovat názory ostatních spolužáků. Vyučující podněcovaly žáky k samostatnému vyvozování poznatků a hledání souvislostí mezi pozorovanými jevy a zjištěními. Východiskem k budování kritického myšlení byla řízená diskuze, při které vyučující poskytovaly žákům dostatečný prostor k vyjádření a obhájení vlastního názoru. Cíleným vedením žáků k pochopení základních ekologických a environmentálních problémů, respektu k požadavkům na kvalitní životní prostředí a podpoře ochrany zdraví byly rozvíjeny jejich občanské kompetence.

Ve všech hospitovaných vyučovacích hodinách vládla příznivá pracovní atmosféra, založená na přirozené autoritě vyučujících a jejich empatickém přístupu k žákům. Každému žákovi bylo umožněno zažít úspěch z vykonané práce a nabýt patřičné důvěry ve své schopnosti, čímž byl podporován rozvoj kompetence k učení. Průběžné verbální hodnocení výkonů žáky motivovalo, současně jim poskytovalo zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva, pokroku nebo zlepšení. V závěru většiny vyučovacích hodin byl žákům poskytnut prostor pro zhodnocení průběhu vyučovací hodiny.

Efektivitu vzdělávacího procesu také podporuje každoročně zařazovaný celoroční projekt, jehož prostřednictvím jsou plněna průřezová témata, zejména environmentální výchova, mediální výchova a osobnostně sociální výchova. Tato témata jsou rozvíjena i dalšími projekty a aktivitami – např. otužování, práce Ekotýmu, účast v projektu Olympijský víceboj nebo osobnostně sociální výchova v třídnických hodinách.

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňovalo ve shodě se ŠVP pro zájmové vzdělávání. Sledované činnosti svým charakterem naplňovaly potřebu relaxace účastníků, umožňovaly jim v souladu s reálnými možnostmi poznávat vlastní schopnosti a přispívaly tak účinně k rozvoji komunikativních, sociálních a personálních kompetencí. Účastníci byli vedeni ke vzájemné spolupráci, respektu a dodržování pravidel bezpečnosti. Promyšlené aktivity zdařile upevňovaly a rozvíjely vědomosti a dovednosti v návaznosti na ŠVP pro základní vzdělávání. V průběhu sledovaného vzdělávání převládala příjemná, kreativní a přátelská atmosféra. V rámci činnosti ŠD je realizován také kroužek Zálesák zaměřený na turistickou a brannou činnost.

Plánování a realizace pedagogického procesu v MŠ vycházely ze ŠVP pro předškolní vzdělávání konkrétními vzdělávacími nabídkami v rámci třídního týdenního plánování. Dopolední proud vzdělávání probíhal tradičním způsobem, rozdělený na spontánní ranní hry, cvičení a řízenou činnost po svačině. Ve třídě bylo vytvořeno většinou příjemné, podnětné prostředí podporující vzdělávání, učitelky k dětem přistupovaly převážně vstřícným způsobem.

V průběhu ranních a odpoledních činností i pobytu venku měly děti dostatek podnětů k přirozené vlastní aktivitě, dařilo se jim respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. Spontánní činnosti si volily podle svého zájmu a k jejich rozvinutí využívaly přirozenou nabídku formou vytvořených center činností. Sledovaný vzdělávací proces se vyznačoval různorodou materiální podporou realizovaných aktivit, začleňovány byly činnosti poznávací, výtvarné, tvořivé, manipulační a konstruktivní. Vzdělávání vycházelo z reálných situací každodenního života a zkušeností dětí. Zájem dětí o činnosti byl podpořen většinou nápaditou motivací, básničkami, říkadly, zpěvem písní, hrou na hudební nástroj,

zařazeny byly prvky prožitkového a činnostního učení. Při řízených didakticky zacílených činnostech však výrazně převažovala společná nabídka aktivit pro všechny děti v širokém věkovém rozpětí s frontálním způsobem práce a předmětově orientovaným vzděláváním bez žádoucího prolínání vzdělávacího obsahu v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Konkretizace vzdělávacích záměrů nevycházela cíleně svým obsahem z věkových zvláštností, zájmů a možností dětí, což neumožňovalo uplatňování potřebné individualizace a diferenciaci podle jejich aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb. Málo byla zařazována práce ve flexibilních skupinách, dvojicích či kooperativní aktivity nebo nabídka různě obtížných úkolů s podporou iniciativy, objevování, experimentování a vlastního rozhodování dětí. Učitelky kladly na děti většinou přiměřené a srozumitelné požadavky, přemíra verbálních metod s převažujícím slovním projevem učitelek však v části vzdělávacího programu vedla ke snižování zájmu dětí, což se projevovalo občasnou nepozorností nebo vyrušováním a vedlo k častému, občas i méně vhodnému usměrňování dětí (vyklučování z činností, usazování k jinému stolu) k získání pozornosti. Ne vždy se také dařilo vést všechny děti k dodržování stanovených pravidel soužití.

Se skupinou dětí před nástupem k povinné školní docházce (včetně dítěte s odkladem povinné školní docházky) realizovala jedna z učitelek aktivity v rámci stimulačního programu „Maxík“, při němž děti plnily drobné pravidelné úkoly zaměřené na zvládání nároků základního vzdělávání (zdokonalování grafomotorických dovedností, jemné motoriky, stimulace smyslového vnímání, pozornosti, procvičování prostorové a pravolevé orientace).

Učitelky většinou poskytovaly dětem pozitivní zpětnou vazbu k jejich činnostem, která ale nebyla vždy adresná, důsledná a neměla tak potřebnou účinnost vzhledem k motivaci k dalšímu učení. Málo byly děti podněcovány k aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a sebereflexi prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení v průběhu nebo bezprostředně po realizovaných vzdělávacích aktivitách. Prvky sebehodnocení byly využity zajímavou formou v závěru týdne, u řady dětí však nebyla vzhledem k dlouhodobějšímu hodnocenému časovému úseku zcela efektivní.

Podpora tělesného rozvoje, zdatnosti a zdraví probíhala zejména prostřednictvím pravidelně zařazovaného cvičení před svačinou, pohybových her a pobytu venku na školní zahradě. Realizovány byly rovněž tematické vycházky do okolí MŠ s posilováním pozitivního vztahu k přírodě a jejím pozorováním.

Jednotně působily učitelky při vytváření a upevňování správných společenských návyků. Odpovídající samostatnost prokazovaly děti při stravování, sebeobsluze, přirozeně zvládaly přesuny v prostorách mateřské školy i při pobytu venku. Pevná organizace stolování však vedla k nežádoucím prostojeům a čekáním dětí na ostatní bez možnosti pokračovat např. v započatých činnostech nebo hrách či dokončit zvolené aktivity podle svého zájmu. Při odpoledním odpočinku mohly děti relaxovat podle svých individuálních potřeb, pro děti s nižší potřebou spánku byly připraveny klidové aktivity ve třídě.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně zjišťuje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků. Pro zjišťování výsledků vzdělávání využívají vyučující zejména vlastní evaluační nástroje (ústní zkoušení, testy, písemné práce), které jsou shromažďovány v žákovských portfoliích. Pravidelně je také využíváno externí testování, které umožňuje porovnávání výsledků vzdělávání žáků s jinými školami v republikovém měřítku, kde žáci školy dosahují průměrných až nadprůměrných výsledků. Výsledky vzdělávání a pokroky jednotlivých žáků jsou

projednávány na pedagogických radách i během každodenního neformálního setkávání všech vyučujících. Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni na třídních schůzkách i zápisy v žákovských knížkách, jejichž prostřednictvím dochází pravidelně i k sebehodnocení žáků. Tato hodnocení jsou pak také předmětem jednání konzultací rodič – žák – učitel. Informace o úspěšnosti žáků na 2. stupni ZŠ škola získává neformálním setkáváním s bývalými žáky školy nebo jejich zákonnými zástupci.

Školní poradenské služby zabezpečují ředitelka školy a školní metodička prevence ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníci, ale bez potřebné opory v jasně vymezených a zveřejněných kompetencích. Důležité informace týkající se práce se žáky se SVP projednává ředitelka školy s konkrétními vyučujícími. Péče o žáky se SVP vychází z doporučení školských poradenských zařízení a vlastní diagnostiky školy. Individuální vzdělávací plány obsahově zajišťují dostatečnou podporu při vzdělávání žáků. Škola také vytváří v případě potřeby individuální vzdělávací strategie na základě vlastní diagnostiky pro žáky s potřebou 1. stupně podpůrných opatření. Výsledky vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření včetně IVP jsou pravidelně analyzovány a vyhodnocovány. Žákům s potřebou podpůrných opatření je poskytována péče i v rámci pedagogické intervence.

Pro zajištění primární prevence rizikového chování žáků má škola vytvořeny vhodné nástroje, které se v dlouhodobějším aspektu promítají do podrobně zpracovaného minimálního preventivního programu školy (dále MPP) na daný školní rok a dvou tematických plánů plnění MPP – v rámci výchovně vzdělávací činnosti a v rámci vyučování. Rizika jsou za uvedenou oblast každoročně pojmenována a vyhodnocena a jsou stanoveny kroky k jejich odstranění. Třídní učitelky pracují se žáky na tvorbě třídních pravidel k podpoře sounáležitosti třídních kolektivů a zodpovědnosti jedinců vůči sobě navzájem s cílem vzdělávat se v otevřené bezpečné atmosféře a pozitivním sociálním klimatu.

V zájmu naplnění stanovených cílů v oblasti prevence jsou pro žáky i jejich zákonné zástupce realizovány vhodné aktivity (žakovská vystoupení, besedy, realizace preventivních programů i zapojení žáků do soutěží). Témata prevence rizikových jevů tvoří nedílnou součást výuky i náplně školení pedagogů v rámci DVPP. Akce školy i mimoškolní aktivity jsou přístupné všem dětem a žákům bez rozdílu a posilují jejich sociální a personální kompetence. Na chodu školy se podílí také žakovská samospráva prostřednictvím Ekotýmu, který formuluje náměty a požadavky pro zlepšení činnosti školy, plánování aktivit a realizace školních akcí. Vedení školy se také pravidelně zabývá žakovskými podněty k dění ve škole podanými prostřednictvím schránky důvěry. Efektivita primární prevence se pozitivně odráží v minimálním výskytu projevů rizikového chování.

Výsledky vzdělávání v MŠ odpovídají vytvořeným podmínkám, uplatňovaným pedagogickým přístupům i věkovým a individuálním odlišnostem dětí. Děti se dobře orientovaly ve svém prostředí, přirozeně mezi sebou komunikovaly, byly zvědavé a zvládaly běžné praktické činnosti (včetně dětí nejmladších). Nejstarší děti si dovedly samostatně organizovat hry, byly schopné si společně hrát a hry rozvíjet. Všechny děti prokazovaly odpovídající znalost přiměřeného množství říkadel, básní, písní a her, využívaly nabídku dětské literatury ve třídě.

K plynulému přechodu nejstarších dětí do základního vzdělávání a seznamování dětí se školním prostředím přispívá přirozená spolupráce se základní školou ve spojeném subjektu (společné akce ZŠ a MŠ, návštěvy dětí ve vyučování), jedenkrát měsíčně pracují nejstarší děti s učitelkou ZŠ.

Učitelky získávají informace o vzdělávacích pokrocích dětí na základě jejich přirozeného projevu. Vedou pedagogickou diagnostiku, která rovnoměrně směřuje k naplňování všech

klíčových kompetencí uvedených ve ŠVP a umožňuje sledovat pokroky a vývoj jednotlivých dětí během školního roku i celé docházky do MŠ. Součástí jsou portfolia s výtvyry dětí, vývoj dětské kresby není systematicky sledován. Získané údaje z pedagogické diagnostiky byly pouze dílčím způsobem záměrně využívány při přípravě diferencovaných vzdělávacích aktivit, ve větší míře se zaměřovaly na popis sociálních projevů v chování dětí, méně na aktuální učební dovednosti a schopnosti dětí a stanovování východisek pro jejich didaktickou podporu.

Zákonným zástupcům je v případě potřeby pro děti doporučována individuální logopedická náprava u odborníka, který uskutečňuje ve škole každoročně depistáž. Ve vzdělávacím procesu se kladně odrazilo proškolení jedné z učitelek v oblasti logopedické asistence, která začleňuje preventivně logopedické aktivity zejména při individuální práci s dětmi. Méně však byla preventivně logopedická cvičení zařazována při běžných denních činnostech s více dětmi s propojením k tematickému celku. Při vzdělávání dítěte se ŠVP spolupracuje škola se školským poradenským zařízením, z jehož doporučení vychází. Dítě bylo do kolektivu vrstevníků zdařile začleněno, role asistentky pedagoga byla s ohledem na přípravu k povinné školní docházce ke konci školního roku upozaděna ve prospěch posilování jeho samostatnosti a zodpovědnosti a její pozornost se zaměřovala na podporu více dětí.

Evaluace předškolního vzdělávání je prováděna ve velmi stručné formě po ukončení tematických celků. V malé míře respektuje strukturu ŠVP, nestanovuje východiska pro další odbornou pedagogickou práci vzhledem k získaným postojům a dovednostem dětí a téměř vůbec nevede k systematickému vyhodnocování využitých metod, forem, motivačních prostředků a pedagogických přístupů s cílem sebereflexe učitelek.

Zpětnou vazbu od zákonných zástupců dětí škola získává prostřednictvím vzájemné interakce během školního roku, cílené dotazníkové šetření za účelem zjišťování jejich názorů k dalšímu směřování, sebereflexi nebo zkvalitňování působení MŠ nebylo v uplynulém období realizováno. Kromě každodenního orientačního sdělování informací při předávání dětí mateřská škola se zákonnými zástupci komunikuje během neformálních setkávání, četných společných akcí s rodiči dětí, na třídních schůzkách nebo při individuálních konzultacích.

Úzká spolupráce se zřizovatelem, místními a regionálními organizacemi vede kromě aktivního zapojení dětí a žáků do života obce také k obohacování vzdělávacího programu dalšími akcemi kulturního, sportovního, preventivního, bezpečnostního, environmentálního nebo společenského charakteru. Aktivní trávení volného času dětí a žáků umožňuje úzká spolupráce s Komunitní školou Hrabová, jejímž prostřednictvím jsou realizovány volnočasové aktivity včetně kroužků. Pravidelně jsou také realizovány projekty, sportovní a kulturní akce pro rodiče i veřejnost.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od školního roku 2016/2017 se zvýšil počet žáků a základní škola byla rozšířena o jednu třídu.
- Od poslední inspekce v roce 2012 došlo v součinnosti se zřizovatelem k výraznému zkvalitnění materiálních a psychohygienických podmínek zejména v předškolním vzdělávání, a to přístavbou stávající mateřské školy a navýšení stanovené kapacity počtu dětí z 28 na 52. Proběhla celková rekonstrukce školní kuchyně, byla založena přírodní zahrada a zřízena venkovní učebna EVVO.

Silné stránky

- Spolupráce mateřské školy se základní školou ve společném subjektu umožňuje postupnou adaptaci a plynulý přechod nejstarších dětí do základního vzdělávání a je doprovázena jejich systematickou přípravou prostřednictvím stimulačního programu a dalších aktivit v průběhu celého školního roku
- Dobré vzájemné vztahy se zřizovatelem a dalšími partnery kladně ovlivňují zázemí školy, vedou k podílu dětí a žáků na společenském životě v obci i obohacování vzdělávání aktivitami různorodého charakteru. Efektivně probíhá spolupráce mezi všemi součástmi subjektu i zákonnými zástupci dětí a žáků.
- Ředitelka školy vytváří vhodné podmínky pro upevňování pozitivních vztahů uvnitř pedagogického sboru, vzájemnou spolupráci a v základní škole pro výměnu poznatků a zkušeností i formou vzájemných hospitací.
- Pedagogové se zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků, svým působením posilují budování pozitivních vztahů mezi žáky, jejich schopnost spolupracovat a vzájemně se respektovat.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Řízení školy vykazuje rizika v nedůsledném metodickém vedení učitelek mateřské školy a nedostatečném využívání evaluačních nástrojů ke zlepšování úrovně předškolního vzdělávání.
- Převažují frontální formy práce při řízených didakticky zacílených činnostech v mateřské škole s malou mírou zařazování skupinové práce, práce ve dvojicích nebo kooperativních aktivit. V menší míře jsou zařazovány cílené aktivity podporující vlastní iniciativu dětí, experimentování, objevování nebo řešení problémových úkolů.
- Není důsledně využívána adresná pozitivní zpětná vazba učitelek mateřské školy k aktivitám dětí včetně vedení dětí k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení.
- Vzdělávací nabídka v mateřské škole není dostatečně diferencována podle aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb dětí, pedagogická diagnostika je pouze částečně využívána konkrétním individuálním opatřením při vzdělávání směrem k jednotlivým dětem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Během jednání pedagogické rady zobecňovat výsledky kontrolní a hospitační činnosti a využívat je k dalšímu zkvalitňování vzdělávacího procesu.
- Nastavit formální rámec fungování školního poradenského pracoviště a jasně vymezit kompetence jeho pracovníků.
- K zefektivnění a zatraktivnění vzdělávacího procesu v základní škole častěji používat didaktickou techniku.
- Rozvíjet profesní kompetence vyučujících v mateřské škole prostřednictvím kolegiální odborné zpětné vazby při hospitacích ředitelky školy či vzájemných hospitacích pedagogů s cílenou diskuzí o vhodnosti zařazování širšího spektra metod a forem při předškolním vzdělávání.
- Zefektivnit vzdělávací nabídku v mateřské škole zařazováním kooperativních činností dětí v různě velkých flexibilních skupinách a aktivitami podporujícími objevování, samostatné řešení problémů, experimentování a vlastní iniciativu.
- Do běžné denní vzdělávací nabídky v mateřské škole zařazovat přirozenou formou preventivně logopedické aktivity.
- Uplatňovat při všech aktivitách, včetně didakticky zacílených činností, cílenou diferenciaci a individualizaci podle aktuálních schopností, dovedností a potřeb dětí.
- Cíleně se zaměřit na využívání různých způsobů sebehodnocení i vzájemného vrstevnického hodnocení dětí a efektivní pozitivní zpětnou vazbu k učení dětí.
- Nastavit účelný evaluační systém mateřské školy systematicky směřující k důslednému vyhodnocování účinnosti využitých metod, forem a pedagogických přístupů vyučujícími i získaných dovedností a postojů dětí.
- Navazovat na vyhodnocování pokroků a vzdělávacích výsledků všech dětí v průběhu školního roku stanovováním konkrétních pedagogických záměrů pro podporu jejich dalšího vývoje.
- Zvážit a promyslet organizaci stravování dětí tak, aby byla zajištěna větší plynulost dopoledního a odpoledního proudu vzdělávání bez prostojů a vzájemného čekání dětí, např. nabídkou činností u jednoho ze stolků nebo postupnými přechody do herny k nabízeným činnostem apod.
- Dbát na pozitivní komunikaci s dětmi s posilováním jejich žádoucího prosociálního chování s důsledným a průběžným využíváním pravidel soužití.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 40 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti (viz Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení) a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola a Mateřská škola Hrabová, s motivačním názvem „Životem se učíme, školou žijeme!“, čj. ŠH 174/2017, s platností od 1. 9. 2017
2. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s motivačním „Respektovat a být respektován“, s účinností od 1. 9. 2017
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Kdo si hraje, nezlobí“, čj. ŠH 173/2017, s platností od 1. 9. 2017
4. Školní řád základní školy, s platností od 1. 9. 2017
5. Školní řád mateřské školy, s platností od 1. 9. 2017
6. Složka: Zápis do ZŠ 2017, 2018
7. Plán hospitací pro rok 2017/2018, ze dne 28. 8. 2017
8. Protokol o komisionální zkoušce, školní rok 2016/2017
9. Složka: záznamy z pedagogické rady 2016/2017, 2017/2018
10. Složka: školská rada 2017
11. Třídní knihy ZŠ, školní rok 2016/2017, 2017/2018
12. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2017/2018
13. Zápisní lístek do školní družiny, školní rok 2017/2018
14. Žákovské knížky, školní rok 2017/2018 (namátkový výběr)
15. Tematický plán MPP v rámci vyučování pro školní rok 2016/2017
16. Minimální preventivní program 2017/2018, ze dne 28. 8. 2017
17. Hodnocení MPP za rok 2016/2017
18. Dokumentace k žákům se SVP, k datu inspekce
19. Zřizovací listina (úplné znění) Základní školy a Mateřské školy Hrabová, okres Šumperk, příspěvková organizace, ze dne 5. 6. 2014
20. Potvrzení ve funkci ředitelky Základní školy a Mateřské školy Hrabová, okres Šumperk, příspěvkové organizace na dobu určitou 6 let čj. Z25/317, ze dne 12. července 2012
21. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 25. 5. 2018
22. Obec Hrabová – povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí mateřské školy (28 dětí), ze dne 22. 5. 2012
23. Personální dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci, školní rok 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
24. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2017
25. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků ve školním roce 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
26. Doklady související se zajištěním školního stravování ve školním roce 2017/2018
27. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-519/12-M, ze dne 18. června 2012
28. Plán činnosti MŠ a ZŠ pro školní rok 2017/2018, ze dne 28. 8. 2017
29. Složka: národní testování 3. a 5. tříd 2017/2018
30. Koncepce rozvoje školy na rok 2016-2019, ze dne 24. 8. 2016
31. Vlastní hodnocení základní školy 2017
32. Složka: rodičovské schůzky, školní rok 2017/2018

33. Plán činnosti MŠ a ZŠ pro školní rok 2016/2017, 2017/2018 (včetně plánu DVPP, plánu kontrolní a hospitační činnosti, systému a plánu porad a pedagogických rad)
34. Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2017/2018, s platností od 1. 9. 2017
35. Minimální preventivní program, Tematický plán plnění MPP v rámci výchovně-vzdělávací činnosti, školní rok 2017/2018 a Hodnocení MPP za rok 2016/2017
36. Třídní vzdělávací program, školní rok 2016/2017, 2017/2018
37. Třídní knihy, školní rok 2016/2017, 2017/2018 ke dni inspekce
38. Hodnocení školního roku 2016/2017 (za MŠ)
39. Přehledy docházky dětí, školní rok 2017/2018
40. Školní matrika, školní rok 2017/2018
41. Přehled docházky dětí, školní rok 2017/2018 ke dni inspekce
42. Orientační poznámky o rozvoji a učení dítěte, dle docházky dětí do mateřské školy
43. Portfolia dětí, školní rok 2017/2018
44. Dokumentace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, dle docházky dítěte do MŠ
45. Záznamy ze schůzek s rodiči, školní rok 2017/2018
46. Osobní rozpis pracovní doby v MŠ, k 28. 8. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Kadaňková, školní inspektorka

Markéta Kadaňková v. r.

Mgr. Monika Gloserová, školní inspektorka

Monika Gloserová v. r.

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka

Zonna Bařinková v. r.

Bc. Jana Mazáková, kontrolní pracovnice

Jana Mazáková v. r.

V Olomouci 2. července 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Vondálová, ředitelka školy

Jana Vondálová v. r.

V Hrabové 9. 7. 2018